

GMINNY OŚRODEK  
Pomocy Społecznej w Bielawach  
99-423 Bielawy, ul. Garbarska 11  
NIP 834-15-52-710, tel. 46 838 26 52

Bielawy, 31.03.2025 r.

**Rada Gminy Bielawy**

GOPS.35.S.1.2025

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej składa sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wsparcia rodziny w Gminie Bielawy w 2024 roku.

KIEROWNIK  
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej  
*Magdalena Wędrzejczyk*

**Roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny  
w Gminie Bielawy  
w 2024 roku**

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która inicjuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości i kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko-opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich.

Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia. Osłabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób.

Zgodnie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2024 poz. 177 z późn. zm.) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ponadto ustawodawca określił zakres przedmiotowy wsparcia, jakiego należy udzielić rodzinie

doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Mówi o tym art. 8 ustawy:

„1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka”.

W realizacji gminnej polityki rodzinnej uczestniczą instytucje i organizacje wypełniające zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny, przedstawione w poniżej zamieszczonej tabeli.

| Lp. | Nazwa i adres placówki                                                      | Rodzaj działalności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | Urząd Gminy Bielawy                                                         | Prowadzenie placówek oświatowo – wychowawczych na terenie gminy, dowozy dzieci, aktywizacja zawodowa, organizowanie prac społecznie użytecznych, wspieranie aktywności lokalnej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 2   | Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawach<br>+ Klub Senior + w Bielawach | Praca socjalna,<br>pomoc finansowa, usługowa i rzeczowa,<br>dożywianie dzieci,<br>przyznawanie i wypłacanie stypendiów,<br>wypłacanie dodatków mieszkaniowych,<br>poradnictwo,<br>wspieranie aktywności lokalnej, aktywizacja seniorów,<br>podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa członków rodziny,<br>doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny na terenie gminy oraz m.in. z PCPR, policją, sądem. |
| 3   | Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych                         | Podejmowane działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin, zmierzających do zmniejszenia problemów dotyczących nadużywania alkoholu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 4   | Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej             | Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 5   | Placówki służby zdrowia:<br>„NZOZ” w Sobocie<br>„Family-Med” w Bielawach    | Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|   |                                                |                                                                                                                                                      |
|---|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6 | Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu gminy | Działalność edukacyjno- wychowawcza, wsparcie psychologiczno- pedagogiczne dla rodziców i dzieci, organizowanie zajęć kompensacyjno – wyrównawczych. |
| 7 | Gminna Biblioteka Publiczna w Bielawach        | Upowszechnianie czytelnictwa, kultury, oferta czasu wolnego.                                                                                         |
| 8 | Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe       | Upowszechnianie kultury fizycznej, organizacja wolnego czasu, pomoc rzeczowa dla członków.                                                           |

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 podjęty uchwałą XLIX/254/2023 z dnia 24 maja 2023 roku.

W szczególności Program jest kierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo – rodziny, w których rodzice nie radzą sobie z wychowaniem dzieci, nie potrafią zrozumieć potrzeb dziecka, mają błędne przekonanie dotyczące opieki nad nimi, nie spełniają naturalnych funkcji rodzicielskich,
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym – rodziny borykające się z problemem braku dostatecznych środków finansowych na zaspokojenie potrzeb rodziny, który wynika z braku motywacji do podjęcia zatrudnienia, niskiego poziomu wykształcenia bądź nieadekwatnego do aktualnych wymogów rynku pracy, wielodzietności, a także „wyuczonej” bezradności życiowej,
- rodzin dotkniętych uzależnieniami, przemocą – rodziny, w których jedno z rodziców lub oboje nadużywają alkoholu lub w których dochodzi do przemocy. W takich rodzinach dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia, pozbawione jest miłości i bezpieczeństwa. Przemoc często występuje łącznie z problemem alkoholizmu i oba te zjawiska mogą być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji rodziny,
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym - rodziny, w których niedostosowanymi społecznie są dzieci czy młodzież, które pod wpływem różnych czynników i sytuacji mają duże trudności w dostosowaniu się do życia, współdziałania w grupie społecznej, u których zaburzenia w zachowaniu są tak głębokie, że utrudniają a czasem nawet uniemożliwiają przestrzeganie ogólnie przyjętych norm ,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodziny.

Celem głównym programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Bielawy.

W 2024 roku realizowane były następujące cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny:

- prowadzenie programów profilaktycznych, warsztatów, dni profilaktyki we wszystkich szkołach na terenie gminy z wykorzystaniem materiałów profilaktycznych:
  - Szkolne dni profilaktyki – 3 realizacje: SP w Bielawach, ZS-P w Sobocie, SP w Oszkowicach;
  - Program „Unplugged” – SP w Bielawach przy wykorzystaniu własnego personelu;
  - Spektakle profilaktyczne (tematyka antyalkoholowa) – 1 realizacja;
- organizacja imprez stanowiących alternatywną formę spędzania czasu wolnego z elementami działań profilaktycznych typu: Ferie 2024, Biegi Ułańskie.

2. Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – głównie opierająca się na pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych GOPS (obecnie prowadzona również we współpracy z psychologami zatrudnionymi przez szkoły w formie wsparcia pracowników socjalnych, poradnictwa, konsultacji indywidualnych podczas pracy z rodziną z dziećmi), z naciskiem na jak najszybszą interwencję w rodzinach zagrożonych kryzysem, opierając się na współpracy ze szkołami, przedszkolami, kuratorami sądowymi i społecznymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielawach, dzielnicowym, pedagogami szkolnymi, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Bielawach.

3. Pomoc finansowa i rzeczowa:

- Pomoc w ramach programu: „Posiłek w szkole i w domu”

Dożywianie prowadzone jest przez wszystkie placówki oświatowe na terenie gminy - w Zespole Szkół w Starym Waliszewie, Szkole Podstawowej w Oszkowicach, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Sobocie, Szkole Podstawowej w Bielawach oraz Przedszkolu w Bielawach. Natomiast dla uczniów szkół ponadpodstawowych, w których nie ma możliwości żywienia zbiorowego oraz dla dzieci w wieku do 3 lat pomoc realizowana jest w formie zasiłku celowego.

Liczba dzieci:

- 49 dzieci w formie posiłku,
- 50 dzieci w formie zasiłku celowego.

Koszt programu – 56 801,00 zł:

- środki własne - 11 360,00 zł,
- dotacja - 45 441,00 zł.

We wszystkich szkołach i przedszkolach na terenie gminy finansowane jest dożywianie w formie zup lub pełnego obiadu, zależy od organizacji placówki. Udział środków własnych – 20% zadania, środków pochodzących z dotacji – 80%.

- Pomoc żywnościowa FE PŻ:

Skierowanie do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach programu Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa Podprogram 2024 (od lipca 2024) otrzymało 49 rodzin liczących 140 osób, w tym 25 rodzin z dziećmi liczących 96 osób.

- Pomoc w formie świadczeń rodzinnych:

- zasiłek rodzinny dla 152 rodzin w ilości 2273 świadczeń, w tym zasiłki rodzinne na dziecko do ukończenia 5 roku życia, poniżej 5 roku do 18 roku życia, w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia wraz z przysługującymi dodatkami;

- świadczenie pielęgnacyjne dla 40 osób w ilości 440 świadczeń, w tym: 23 świadczenia pobierane na niesamodzielne osoby dorosłe oraz 17 świadczeń pobieranych na dzieci z niepełnosprawnością,
  - zasiłki pielęgnacyjne dla 148 osób w ilości 2094 świadczeń,
  - świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla 25 osób w ilości 308 świadczeń,
  - świadczenie rodzicielskie dla 14 osób w ilości 118 świadczeń.

Koszt zadania – 2 543 008,71 zł, w tym: 2 479 695,67 zł środków na świadczenia oraz 63 313,04 zł dotacji na obsługę zadania.

- Pomoc w formie świadczenia wychowawczego:

- nie zrealizowano - od 2022 roku zadanie to realizuje ZUS, JST wypłacają środki jedynie na podstawie decyzji Wojewody w związku z koordynacją świadczeń.

- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka:

- rządowa dla 21 rodzin; koszt – 21.000,00 zł (zależne od dochodu rodziny; kryterium - 1920 zł).
  - samorządowa dla 22 rodzin; koszt – 23.000,00 zł.

- Pomoc w formie stypendiów:

- koszt całego zadania w 2024 r. wynosił 12 813,19 zł, w tym:
  - dotacja: 10 250,55 zł;
  - środki własne: 2 562,64 zł.

Stypendium otrzymało 16 uczniów, żaden z uczniów nie otrzymał zasiłku szkolnego.

- Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny:

- złożono wnioski dla 24 rodzin.

- Pomoc finansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej:

Pomoc uzyskało 31 rodzin z dziećmi, w których były 132 osoby. Pomoc realizowana była w formie zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków okresowych.

- Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej:

Zgodnie z art. 191 ust. 9 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub innej placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu zamieszkania dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w wysokości 10% w pierwszym, 30% w drugim, 50% w trzecim i następnym roku pobytu w pieczy zastępczej.

W 2024 roku w pieczy zastępczej umieszczonych było 9 dzieci, którym rodzina nie była w stanie

zapewnić należytej opieki i wychowania - w rodzinie zastępczej spokrewnionej (dziadkowie, rodzeństwo) 8 dzieci, 1 dziecko w rodzinnym domu dziecka. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie obciążyło nas kosztami w kwocie 34 996,84 zł. Zadanie to w całości finansowane było ze środków własnych gminy.

- Asystent rodziny.

W 2024 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawach nie był zatrudniony żaden asystent rodziny, wsparcie asystenckie z nakazu sądu z grudnia 2024 dotyczy 1 rodziny z 4 dzieci objętych pomocą od 2025 roku. Rodziny spokrewnione, które sprawują pieczę zastępczą, bardzo dobrze współpracują z ośrodkiem pomocy, natomiast nie zauważono na tamten moment możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

### **Podsumowanie, rekomendacje**

Na każdym etapie realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w 2024 roku mieliśmy na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała, gdyż spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- wzmocnienie lub przywrócenie bezpieczeństwa socjalnego;
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci. Praca zespołowa może stanowić pełne i kompleksowe wsparcie w tym zakresie.

KIEROWNIK  
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

*Magdalena Jędrzejczyk*